

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1400/23
16.1.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Олге Арсовић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужиоца Удружење осигуравача Србије-Гарантни фонд, Београд, ул. Трешњиног цвета 1г, чији је пуномоћник адвокат Мирослав Иванковић из Београда, ул. Похорска 34, против тужених АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Дарко Јашаревић из Београда, ул. Милешевска 24, и ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Владимир Алишић из Инђије, ул. Војводе Степе 8/1 локал 21, ради регреса, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог Александра Миловановића, изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П 2049/18 од 30.01.2020. године, у седници већа одржаној дана 16.1.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 2049/18 од 30.01.2020. године у делу става првог изреке којим је обавезан тужени АА да тужиоцу плати износ од 608.360,50 динара у року од 15 дана, у трећем, четвртном и петом ставу изреке, а жалбе тужиоца и туженог АА се **ОДБИЈАЈУ** као неосноване.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 2049/18 од 30.01.2020. године у преосталом делу става првог изреке, и у другом ставу изреке тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени АА да тужиоцу Удружењу осигуравача Србије-Гарантни фонд Београд, поред досуђеног износа, плати и износ од 35.097,99 динара, као и законску затезну камату на износ од 112.356,28 почев од 01.06.2016.године до исплате, и законску затезну камату на износ од 496.004,22 динара почев од 28.10.2016.године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог АА за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом првим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени

захтев тужиоца Удружења осигуравача Србије-Гарантни фонд Београд па је обавезан тужени АА да тужиоцу на име регреса исплати износ од 608.360,50 динара, са законском затезном каматом почев од 14.03.2018. године па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде. Другим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев у делу преко досуђеног износа до траженог износа од 643.458,49 динара за износ од 35.097,99 динара са законском затезном каматом почев од 28.10.2016. године до исплате, као и у делу захтева да исплати законску затезну камату на износ од 112.356,28 динара почев од 01.06.2016. године до 14.03.2018. године и на износ од 496.004,22 динара почев од 28.10.2016. до 14.03.2018. године. Трећим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени ББ да тужиоцу на име регреса исплати износ од 112.356,28 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2016. године до исплате и износ од 531.102,21 динар са законском затезном каматом почев од 28.10.2016. године до исплате. Четвртим ставом изреке обавезан је тужени АА да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 111.970,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате у року од 15 дана од пријема преписа пресуде. Петим ставом изреке одбијен је захтев тужиоца у делу у коме је тражио да се тужени АА обавезе да тужиоцу плати законску затезну камату на износ од 111.970,00 динара почев од дана доношења пресуде до дана извршности пресуде. Шестим ставом, обавезан је тужилац да туженом ББ на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 47.867,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Против наведене пресуде, благовремену жалбу изјавио је тужилац, побијајући исту у другом, трећем и петом ставу изреке из свих законом предвиђених разлога. Тражио је одређене трошкове другостепеног поступка.

Благовремену жалбу изјавио је и тужени АА, побијајући пресуду како то произлази из навода жалбе у усвајајућем делу (у првом и четвртм ставу изреке) из свих законских разлога. Тражио је одређене трошкове другостепеног поступка.

Испитујући правилност пресуде у ожалбеном делу у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП (Службени гласник РС” бр.72/11, бр.72/2011, 49/2013 - одлука УС, 74/2013 - одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/20 и 10/23-др.закон), апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца делимично основана а жалба туженог је неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 25.09.2011. године око 18,45 часова у ... догодила се саобраћајна незгода у којој су учествовали путничко моторно возило марке “ Mercedes - тип SL350”, рег ознаке ... власништво туженог АА којим је управљао тужени ББ, а које није било осигурано за штете причињене трећим лицима, и путничко моторно возило марке “Volkswagen Golf”, рег. ознаке ..., власништво ВВ којим је управљао ГГ. У парници покренутој по тужби тужиоца ГГ против туженог Удружења осигуравача Србије-Гарантни фонд Београд ради накнаде штете из предметног догађаја, тај тужени је дана 14.10.2014. године доставио одговор на тужбу у ком је

предложио да се као умешачи на његовој страни позову АА и ББ - тужени у овој парници, па је 15.06.2016. године евентуални умешач ББ примио тужбу са прилозима и одговор на тужбу, и на исту није одговорио, а евентуални умешач АА је примио тужбу са прилозима и одговором на тужбу дана 17.02.2016. године, који су му уручени на радном месту, и који је поднеском од 23.02.2016. године обавестио суд да не прихвата да учествује у тој парници у својству умешача. Пресудом П 776/14 од 28.03.2016. године Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији, ставом првим изреке тужени Удружење осигураваача је обавезан да тужиоцу ГГ на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 190.000,00 динара са законском затезном каматом од 28.03.2016.године до исплате. Ставом другим изреке, да на име накнаде материјалне штете због оштећења возила исплати износ од 242.288,94 динара са законском затезном каматом од 17.09.2014. године до исплате. Ставом трећим изреке, да на име накнаде материјалне штете за израду вештачења и сачињавање извештаја о оштећењу возила исплати износ од 23.800,00 динара са законском затезном каматом од 28.03.2016. до исплате. Четвртим ставом изреке, да на име накнаде материјалне штете за израду налаза и мишљења вештака саобраћајно-техничке струке исплати износ од 49.500,00 динара са законском затезном каматом од 28.03.2016. до исплате. Ставом петим изреке, да тужиоцу на име накнаде материјалне штете за ангажовање пуномоћника у вансудском поступку исплати износ од 6.000,00 динара са законском затезном каматом од 28.03.2016. до исплате, док је у преосталом делу делимично одбијен тужбени захтев. Ставом седмим и осмим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова исплати износ од 228.525,59 динара са законском затезном каматом од дана правноснажности пресуде. Пресудом Гж 2980/16 од 22.09.2016. године Апелационог суда у Новом Саду преиначена је наведена пресуда Основног суда у Старој Пазови Судска јединица у Инђији, у побиијаном усвајајућем делу тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца ГГ за исплату износа од 23.800,00 динара са законском затезном каматом од 28.03.2016.године до исплате, као и захтев за исплату законске затезне камате на износ од 242.288,94 динара за период од 17.09.2014.- 29.12.2015.год, као и тужбени захтев за исплату накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове преко износа од 60.000,00 динара до досуђеног од 100.000,00 динара, са досуђеном каматом, као и тужбени захтев за износ од 6.000,00 динара на име састава одштетног захтева, те у делу о трошковима поступка, тако што је тужени обавезан да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 166.571,56 динара док је у преосталом побиијаном усвајајућем непреиначеном делу првостепена пресуда потврђена. Тужилац у овој парници је дана 01.06.2016. године оштећеном ГГ исплатио 112.356,28 динара и дана 28.10.2016. износ од 531.102,21 динар, на име накнаде нематеријалне и материјалне штете. Даном 01.09.2017. године, туженима у овој парници је преко пуномоћника упутио опомену пред утужење којим их је позвао да у вансудском поступку измире регресно дуговање, коју опомену је тужени ББ примио 01.09.2017. док је опомена упућена туженом АА враћена као неуручена са напоменом "није тражио".

На основу овако утврђеног чињеничног стања, а пре свега утврђујући да је власник возила у тренутку настанка незгоде био тужени АА јер је као такав регистрован у евиденцији власника моторних возила, и како он није доказао своје тврдње да је возило продао туженом ББ пре настанка незгоде, позивајући се на одредбе члана 74 став 1, 76 став 1 тачка 1 и 91 став 1 Закона о обавезном осигурању у саобраћају-ЗООС, те чл. 154 став 1, 155, 158 Закона о облигационим односима-ЗОО, првостепени суд је закључио да је за регрес одговоран тужени АА а не и тужени ББ

који је управљао возилом. Такав закључак произлази из становишта да, сходно ЗОБС као специјалном закону у односу на ЗОО као општи закон, за регрес за штету насталу употребом неосигураног возила, одговоран је власник возила, при чему је без утицаја то што поводом предметне саобраћајне незгоде није утврђена кривична одговорност возача истог возила будући да је грађанска одговорност шира од кривичне, нити је од утицаја то да ли је возач нерегистрованог возила скривио саобраћајну незгоду. Такође, да исплатом накнаде штете, Гарантни фонд не ступа у права оштећеног лица у односу на одговорно лице за настанак штете, већ има само право регреса према власнику, по изричитој одредби 91 ЗООС.

Одлучујући о висини тужбеног захтева, првостепени суд је пошао од чињенице да је правноснажном пресудом тужилац обавезан да оштећеном плати накнаду нематеријалне штете, материјалне штете, те трошкове поступка у износу од 608.360,50 динара све са законском затезном каматом од доспелости до исплате, а да је тужилац оштећеном исплатио укупан износ од 643.458,49 динара, па је нашао да тужбени захтев није основан за разлику тих износа, јер тужилац на ком је био терет доказивања, није несумњиво доказао да та разлика представља обрачун законске затезне камате коју је исплатио оштећеном. Такође је оценио да тужени не може бити обавезан да плати законску затезну камату на исплаћени износ штете пре него што је био са истим упознат, а то је подношењем тужбе, због чега је одбио захтев за камату пре подношења тужбе, позивајући се на чл. 277 став 1 и чл. 324 став 2 ЗОО.

Такође је оценио да у овом поступку тужени не могу успешно истицати приговор подељене одговорности нити оспоравати висину исплаћене нематеријалне и материјалне штете јер је иста исплаћена на основу правноснажне пресуде у предмету П 776/14 Основног суда у Старој Пазови, у ком предмету су тужени уредно позвани да ступе у парницу као умешачи на страни овде тужиоца па, иако се тим правом нису користили у тој парници, донета правноснажна пресуда према њима има интервенцијско дејство сходно одредбама члана 218 ЗПП.

Оваква пресуда делимично је правилна.

Супротно жалбеним наводима туженог АА, правилно је првостепени суд утврдио чињенично стање оцењујући да он као евидентирани власник возила, није доказао да је исто отуђио туженом ББ. За такву оцену тврдњи његовог исказа као неистинитих и срачунатих на успех у спору, да је 3-4 месеца пре незгоде, у јуну месецу продао возило туженом ББ који му је на руке исплатио купопродајну цену око 30.000 евра и тада му предао возило, кључеве и исправе, уз договор да се накнадно сачини уговор о купопродаји, када ББ среди све папире и возило пренесе на себе, чим пре то буде могао, без сачињавања писаног уговора о купопродаји, првостепени суд је дао јасне и довољне разлоге које и овај суд прихвата. Нелогично је и животно неразумно, према оцени и овог суда, да тужени АА као власник возила очекује од лица коме је како наводи возило продао, да среди папире и пренесе возило на себе, а да му за то није дао макар овлашћење, јер да то није учинио, произлази из резултата доказног поступка, како првостепени суд правилно закључује. Такође се правилно првостепени суд позива на интервенцијско дејство пресуде, прописано чл. 221 став 4 ЗПП, да странка која је посредством суда обавестила треће лице о парници, има право да се у накнадној парници у којој је обавештено лице странка, позива на интервенцијско дејство пресуде.

У конкретном случају, у парници вођеној пред Основним судом у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П 776/14, тужени АА се поднеском од 23.02.2016.године изричито изјаснио да не прихвата да учествује у тој парници, и тим одбијањем настаје правна фикција да је у истој учествовао. Засновано интервенцијско дејство, пак, сходно чл. 218 ЗПП, значи да у овој парници, тужени АА не може да оспорава утврђено чињенично стање, као и правне квалификације садржане у образложењу правноснажне пресуде. То у конкретном случају даље значи да он не може да се позива на приговор подељене одговорности власника другог возила које је у судару учествовало, јер је у тој парници правна квалификација била да нема одговорности власника другог учесника у судару, па је с тим у вези правилно првостепени суд одлучио да је сувишно извођење доказа саобраћајним вештачењем ради утврђивања одговорности учесника. Због тога, не може се ни успешно позивати да је Гарантни фонд несавесно водио спор. Неосновано се жалбом наводи да је суд дужан да утврди материјалну истину, јер је поступак и терет доказивања прописан чл. 229-231 ЗПП, заснован на начелу диспозиције, које укратко значи да је странка та која је дужна да изнесе стање ствари и понуди суду доказе. Тужени није понудио ваљане доказе за своје тврдње и зато неосновано оспорава чињеничне закључке суда.

Правилно је првостепени суд закључио да је у овој парници за регрес одговоран тужени АА, супротно његовим жалбеним наводима. Ово произлази из чл. 91 Закона о обавезном осигурању у саобраћају ("Сл. гласник РС", бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 - одлука УС), којим је прописано да штета проузрокована употребом моторног возила, ваздухоплова, чамца или другог превозног средства чији власник није закључио уговор о обавезном осигурању, а био је дужан да се осигура према одредбама овог закона, накнађује се у истом обиму и према истим условима као да је, на дан настанка штетног догађаја, био закључен уговор о обавезном осигурању (став 1), те да се регресни захтев, по исплати осигуране суме, односно накнаде штете, остварује од власника моторног возила, ваздухоплова, чамца или другог превозног средства који није закључио уговор о обавезном осигурању, за износ исплаћене накнаде, камату од исплате накнаде и трошкове поступка (став 2). Следом исте одредбе, правилно је, супротно жалбеним наводима тужиоца, закључио да тужени ББ није одговоран, дајући јасне разлоге на које овај суд упућује.

Међутим, правилно се жалбом тужиоца указује да је првостепени суд неправилно применио материјално право и то одредбу чл. 91 Закона о обавезном осигурању у саобраћају, делимично одбијајући тужбени захтев. Наиме, следом ове цитиране одредбе, тужилац има право на регрес за износ исплаћене накнаде и камату од исплате накнаде, а то је управо и тражио тужбеним захтевом, и због тога је његов захтев за регрес исплаћеног износа у неспорној висини, у потпуности основан.

Из наведених разлога је применом чл. 390 и 394 став 4 ЗПП, Апелациони суд у Београду одлучио као у првом и другом ставу изреке ове пресуде, делимично потврђујући а делимично преиначујући исту у првом, другом и трећем ставу изреке.

Потврђена је као правилна и одлука о трошковима поступка садржана у четвртном ставу изреке ожалбене пресуде, јер је иста донета правилном применом чл. 153, 154 и 163 ЗПП. Правилно је првостепени суд одлучио и решењем из петог става изреке, одбијајући захтев за камату на трошкове пре доспелости обавезе плаћања

трошкове. За обе одлуке првостепени суд је дао правилне, јасне и довољне разлоге које овај суд прихвата и на исте упућује одлучујући применом чл. 401 став 2 ЗПП.

Сходно чл. 153 ЗПП, апелациони суд није признао жалиоцима трошкове другостепеног поступке јер је тужилац само у мањем делу успео у другостепеном поступку, а тужени АА није успео у истом.

Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић